

Uzasadnienie Uchwały Komisji Habilitacyjnej
z dnia 12 maja 2021 roku
zawierającej opinię w sprawie nadania dr. Arkadiuszowi Misztalowi
stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo

Uchwała Komisji powołanej do zaopiniowania wniosku dr. Arkadiusza Misztala o nadanie stopnia doktora habilitowanego została podjęta w trybie jawnym podczas obrad przeprowadzonych zdalnie z wykorzystaniem aplikacji MsTeams. Recenzenci i pozostali członkowie Komisji zapoznali się z dorobkiem naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym Habilitanta. Wszyscy członkowie Komisji wzięli udział w kolokwium habilitacyjnym oraz końcowym posiedzeniu dnia 12 maja 2021 roku. Po odebraniu kolokwium, złożonym przez Habilitanta zgodnie z rygorami określonymi w dokumencie *SPOSÓB POSTĘPOWANIA W SPRAWIE NADANIA STOPNIA NAUKOWEGO DOKTORA HABILITOWANEGO W UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM* stanowiącym załącznik do uchwały Senatu UG nr 122/19z dnia 26 września 2019 r., która została zaktualizowana Uchwałą nr 84/20 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 5 listopada 2020 r. w kwestiach dotyczących komunikacji elektronicznej komisji, a także po uwzględnieniu ocen zawartych w recenzjach, **Komisja postanowiła rekomendować Radzie Dyscypliny Literaturoznawstwa wnioski dr. Arkadiusza Misztala o nadanie stopnia doktora habilitowanego i wyróżnienie rozprawy habilitacyjnej.** Głosowanie w tej sprawie było jednomyślne, 7 osób opowiedziało się za poparciem wniosku, 0 osób się wstrzymało, 0 było przeciwnych.

Komisja uznała, że dr Arkadiusz Misztal spełnia wszystkie wymogi awansowe zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.).

1. Sylwetka i przebieg kariery naukowej Habilitanta:

Pan dr Arkadiusz Misztal jest związany z Uniwersytetem Gdańskim od początku swojej pracy naukowej. Na Wydziale Filologiczno-Historycznym tego Uniwersytetu uzyskał w 2001 r. tytuł magistra filologii angielskiej, a w 2007 r. stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa na podstawie rozprawy doktorskiej napisanej pod kierunkiem dr hab. Andrzeja Ceynowy, prof. UG, pt.: „Narrative and History in Thomas Pynchon’s Re-creation of Colonial America”.

Od 2002 r. jest zatrudniony na Uniwersytecie Gdańskim jako wykładowca, następnie asystent, zaś od 2007 r. jako adiunkt. Od początku swojej drogi rozwoju naukowego dr Misztal zajmuje się literaturoznawstwem, a w szczególności współczesną literaturą amerykańską. Od trzech lat kieruje Zakładem Amerykanistyki Instytutu Anglistyki i Amerykanistyki Uniwersytetu Gdańskiego.

Od czasu uzyskania stopnia doktora w roku 2007 r., pan dr Arkadiusz Misztal uczestniczył w 22 konferencjach naukowych, w tym 5 krajowych i 9 międzynarodowych zorganizowanych w Polsce (głównie w Gdańsku - 8) oraz 8 zagranicznych (trzy w Stanach Zjednoczonych i po jednej w Wielkiej Brytanii, w Grecji, Norwegii, Estonii i Francji). Habilitant odbył dwa kilkumiesięczne stypendia badawcze w Niemczech w Stanach Zjednoczonych, dwie kwerendy w Bibliotece Kongresu w Bibliotece Brytyjskiej, jak również ok. dwutygodniowy staż badawczy na Loyola Marymount University.

Po doktoracie jego aktywność naukowa (17 opublikowanych artykułów, w przygotowaniu artykuł dla wydawnictwa Brill) przeniosła się na obszar interdyscyplinarnych badań nad czasowością (time studies) w kontekście współczesnej literatury i filozofii północnoamerykańskiej. Jednym z kluczowych zagadnień w jego badaniach jest problematyka reprezentacji czasu i jego wpływu w twórczości współczesnych pisarzy północnoamerykańskich, takich jak Don DeLillo czy też Paul Auster. Temu ostatniemu poświęcił monografię wieloautorską pt. *Time, Narrative, and Imagination: essays on Paul Auster*, składającą się z 10 rozdziałów oraz wstępu jego autorstwa, podejmującą kwestie czasu, narracji i wyobraźni w twórczości Austera. W okresie po doktoracie kontynuował także badania nad

twórczością Thomasa Pynchona i rozwijał działalność międzynarodową publikując wyniki swoich badań na krajowych i międzynarodowych konferencjach, a także w wydawnictwach międzynarodowych.

Działalność w The Association for the Study of the Arts of the Present (ASAP), w Polskim Towarzystwie Studiów Amerykanistycznych oraz w International Society for the Study of Time (ISST) zaowocowała przyjęciem go w 2015 roku do kolegium redakcyjnego czasopisma „KronoScope”. Jest współredaktorem pokonferencyjnego tomu w prestiżowej serii *The Study of Time*. Jako Kierownik Zakładu Amerykanistyki współpracuje z Polsko-Amerykańską Komisją Fulbrighta w zakresie wymiany kadry i badań naukowych. Nawiązał także współpracę z University of Wisconsin-Parkside w zakresie wymiany kadry i studentów. Został zaproszony przez przedstawicieli Uniwersytetu do wygłoszenia gościnnych wykładów w Wisconsin (USA). Jako członek zarządu ISST bierze udział w przygotowaniach do 18. konferencji w Yamaguchi 2022 roku, którą organizuje wspólnie z Japanese Society for the Study of Time (JSST) i Research Institute of Time Studies (RITS) działającym na Yamaguchi University w Japonii.

2. Ocena monografii przedstawionej jako główne osiągnięcie naukowe w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego:

Oceny monografii recenzentów:

Wszyscy członkowie komisji wysoko ocenili przedstawioną do recenzji monografię dr Misztala pt. *Time and Vision Machines in Thomas Pynchon Studies* oraz przedstawiony przez niego dorobek naukowy, organizacyjny i dydaktyczny.

Prof. dr hab. Mirosława Buchholtz w swojej recenzji uznała, że o wartości rozprawy zdecydował wybór materiału badawczego oraz metodologii zastosowanej przez Habilitanta. Pynchon jest bowiem jedną z najważniejszych postaci współczesnej literatury i kultury amerykańskiej, a jego wybitne i fascynujące dzieła są znaczeniowo bogate, skomplikowane, głębokie i wielowątkowe. Monografia wskazuje więc na to, że „Habilitant nie tylko podejmuje wielkie i ważne wyzwania, ale też jest je w stanie udźwignąć”, a „świadczy o tym dobrze przemyślana i przekonująca struktura monografii”. W konkluzji swojej recenzji prof. Buchholtz pisze, że „[...] przedstawiona do oceny monografia stanowi istotny wkład w rozwój literaturoznawstwa szczególnie na styku z kulturoznawstwem i filozofią”. W trakcie posiedzenia Komisji prof. Buchholtz określiła tezy pracy jako „świetnie

sformułowane”, dobrze powiązane z innymi publikacjami Habilitanta i zachwycające swoim rozmachem.

Dr hab. Marek Paryż wypowiedział się o rozprawie dr Misztala w swojej recenzji w sposób następujący: „Monografia pana Arkadiusza Misztala to rzecz oparta na gruntownej znajomości tematu, dobrze skonstruowanym aparacie teoretycznym i precyzyjnie ukierunkowanym wywodzie. Autor wniknął głęboko w zagadnienia trudne, wywodzące się z nauk ścisłych, często o wysokim stopniu abstrakcji, i w przekonujący sposób dopasował je do własnych potrzeb interpretacyjnych. Habilitant wprawnie posługuje się terminami o różnej proveniencji dyscyplinarnej – od filozofii do fizyki – przedstawiając swoje stanowisko krytyczne językiem precyzyjnym i przejrzystym. [...] Zważywszy na jej oryginalność tudzież walory stylistyczne i kompozycyjne, monografia pana Arkadiusza Misztala powinna w niedługim czasie stać się ważnym punktem odniesienia w akademickich dyskusjach o konstrukcji czasu w prozie Thomasa Pynchona. Uważam, że osiągnięcie naukowe, na podstawie którego dr Arkadiusz Misztal ubiega się o stopień naukowy doktora habilitowanego, spełnia kryterium istotnego wkładu do stanu badan w dyscyplinie literaturoznawstwo”. Podczas obrad komisji dr hab. Paryż uznał pracę za „bardzo ambitny projekt, dobrze wykonany językowo i stylistycznie”.

Dr hab. Paweł Stachura potwierdził w czasie obrad komisji wnioski prof. Buchholtz, a jego recenzja zawiera dokładne omówienie rozprawy habilitacyjnej dr. Misztala, które wskazuje na to, że jest to całkowicie oryginalne osiągnięcie w badaniach nad twórczością Pynchona i że praca ta jest bardzo starannie zredagowana pod względem formalnym i językowym. Prof. Stachura stwierdził: „Jest to monografia wybitna, charakteryzująca się doskonałym zapleczem teoretycznoliterackim i wnikliwym opracowaniem tekstów Pynchona. Monografia ta, wskazana jako osiągnięcie habilitacyjne, może zostać uznana za znaczny wkład w rozwój literaturoznawstwa, jako że omawia całość twórczości Thomasa Pynchona, w tym najnowsze jego powieści, dotychczas rzadziej omawiane. Praca przedstawia kompleksową i spójną analizę motywów czasu i reakcji luddystycznej na zawłaszczenie czasu jednostki przez szkodliwe formy życia zbiorowego, w twórczości Thomasa Pynchona”. Wnioski swoje prof. Stachura wyraził w podobny sposób podczas obrad komisji.

Prof. dr hab. Marek Wilczyński, oceniając wartość przedstawionej przez Habilitanta monografii, podkreślił wysoki stopień trudności, jaki wiąże się z analizą

dział Thomasa Pynchona w związku z ogromem niezbędnych kompetencji nie tylko literaturoznawczych, których wymaga lektura dzieł tego pisarza. „Wybór dorobku Pynchona jako głównego przedmiotu literaturoznawczych zainteresowań – jak napisał prof. Wilczyński w swojej recenzji – pociąga za sobą znaczące następstwa, podobne do tych, jakie wynikają z wyboru *Finnegan's Wake* Joyce'a”. W konkluzji swojego omówienia książki prof. Wilczyński pisze: „Najważniejsze zalety studium dra Misztala [to]: (1) jasno określony cel badawczy, (2) precyzyjna kompozycja, (3) głębokie osadzenie argumentacji we współczesnej refleksji nad czasem i techniką od Bergsona poprzez Heideggera, Mumforda i Dona Ihde do Agambena, Virilio, Stieglera i Crary'ego, przy czym wszystkie odniesienia są funkcjonalnie podporządkowane logice wywodu i (4), co najważniejsze, oryginalne ustalenia dotyczące powiązań czasowości z poszczególnymi etapami rozwoju mediów wizualnych, jakie odnaleźć można w prozie Pynchona. *Time and Vision Machines in Thomas Pynchon's Novels* to monografia, która na trwałe wpisała się w badania nad twórczością pisarza; dla Autora jest to swoista karta wstępu do elitarnego klubu pynchonologów z centrum w USA”.

Członek Komisji dr hab. Jean Ward uznała, że książka dr. Misztala „spełnia kryterium istotnego wkładu do stanu badań w dyscyplinie literaturoznawstwo. Jest to studium oryginalne i bardzo interesujące, spójnie ułożone, napisane precyzyjną, elegancką angielszczyzną”. Podkreśliła także w swojej opinii oraz w dyskusji podczas posiedzenia Komisji interdyscyplinarność i swobodne poruszanie się Autora w obszarach m.in. filozofii, historii, geografii, matematyki i fizyki. Także pozostali członkowie Komisji byli zgodni, że interdyscyplinarność jest niewątpliwą zaletą tej pracy.

Sekretarz Komisji, dr hab. Mirosława Modrzewska, uznała, że Dr Misztal podjął się niezwykle trudnego zadania opisanie dyskursu Thomasa Pynchona na temat odczuwania i konceptualizacji czasu w kulturze współczesnej. Zadanie to wymagało wnikliwej analizy skomplikowanych technik narracji amerykańskiego pisarza, ale także analizy historycznych i współczesnych pojęć i kategorii dotyczących filozofii czasu, twórczo przetworzonych przez wyobraźnię pisarza. W swoich poszukiwaniach języka opisu, który byłby narzędziem otwierającym poszczególne teksty, Habilitant posłużył się koncepcjami z rozmaitych dziedzin wykraczających poza literaturoznawstwo, jednak badając kulturowe konteksty, nie stracił z oczu podstawowego obszaru swoich badań, którym jest literatura. Jego wnioski są więc

wolne od kulturowych uproszczeń i wykazują pełną świadomość skomplikowania i ambiwalencji tekstów Pynchona o doświadczeniach i sposobach artykulacji czasu.

W opinii przewodniczącej Komisji, dr Misztal to niewątpliwie uczony wyróżniająca się rzadką dojrzałością intelektualną, a zarazem niezależnością prowadzonej refleksji. Książka przedstawiona jako najważniejsze osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym budzi podziw z racji skrupulatności prowadzonej w niej analizy, przenikliwości oraz subtelności proponowanych interpretacji, wybitnej erudycji i kultury filozoficznej Autora, oryginalności formułowanych przez niego tez, które zawsze wspiera jednak precyzyjna argumentacja.

Wszyscy członkowie Komisji byli zgodni co do doniosłego i wybitnego charakteru rozprawy, dojrzałości naukowej Habilitanta oraz silnego osadzenia jego monografii w międzynarodowych badaniach nad twórczością Thomasa Pynchona.

3. Ocena pozostałego dorobku publikacyjnego:

Komisja także wysoko oceniła pozostałe prace Habilitanta wskazujące na jego istotną aktywność naukową w więcej niż jednej uczelni, w tym również w zagranicznych jednostkach naukowych. Poza rozprawą habilitacyjną na temat twórczości Thomasa Pynchona Habilitant przedstawił w swoim dorobku naukowym monografię wieloautorską w jego opracowaniu, siedemnaście opublikowanych artykułów (w przygotowaniu artykuł dla wydawnictwa Brill), z czego osiem artykułów to rozdziały w zbiorowych książkach monograficznych, dziewięć z tych artykułów to publikacje w czasopismach naukowych. Ponadto Habilitant ma w swoim dorobku dwadzieścia dwa wystąpienia na konferencjach, w tym dziewięć na konferencjach międzynarodowych w Polsce i dziewięć na konferencjach za granicą.

Po doktoracie jego aktywność naukowa przeniosła się na obszar interdyscyplinarnych badań nad czasowością (*time studies*) w kontekście współczesnej literatury i filozofii północnoamerykańskiej. Jednym z kluczowych zagadnień w jego badaniach jest problematyka reprezentacji czasu i jego upływu w twórczości współczesnych pisarzy północnoamerykańskich takich jak Don DeLillo czy też Paul Auster. Temu ostatniemu poświęcił monografię wieloautorską pt. *Time, Narrative, and Imagination: essays on Paul Auster* (Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2015) podejmującą kwestie czasu, narracji i wyobraźni w twórczości Austera, która zawiera dwanaście artykułów napisanych przez specjalistów od twórczości Paula

Austera ze Stanów Zjednoczonych, Izraela, Francji, Belgii, Irlandii, Austrii, Libanu i Australii oraz wstęp autorstwa dr. Misztala. Publikacja ta została bardzo dobrze oceniona przez recenzentów. Jak zauważyła w swojej opinii na temat tej publikacji dr hab. Ward, „szerokie międzynarodowe grono współautorów świadczy o widoczności Habilitanta w środowiskach naukowych [...]. Jednocześnie, skoro książka wyszła w serii *between/pomiędzy*, stworzonej przez anglistów i amerykańistów gdańskich, stanowi ona dowód, że działanie dr. Misztala w budowaniu mostów i promowaniu macierzystego środowiska naukowego jest skuteczne”.

Publikacje dr. Misztala zostały bardzo dobrze ocenione przez członków komisji. Dr hab. Stachura, oceniając dorobek Habilitanta w recenzji, stwierdził, że „Publikacje te charakteryzują się dużą liczbą odwołań do prac teoretycznoliterackich, filozoficznych i socjologicznych i świadczą o szerokich horyzontach intelektualnych Habilitanta i doskonałej jakości jego warsztatu badawczego”. Zwrócił uwagę, że analizy literaturoznawcze dr. Misztala inspirowane są koncepcjami wypracowanymi w naukach ścisłych, w filozofii, a zwłaszcza filozofii czasu i w teorii jego reprezentacji. Dr Misztal odwołuje się do fenomenologii czasu i narracji wg Husserla i Ricoeura, także do psychologii i filozofii doświadczenia wg Davida Carra, korzystając z najnowszych osiągnięć kognitywistyki. Publikowane przez Habilitanta artykuły wskazują na jego bardzo szerokie zainteresowania, które wykraczają poza zakres literatury amerykańskiej, a nawet poza filologię, i obejmują sztuki plastyczne, teorię i filozofię czasu i techniki oraz ich reprezentacje w kulturze. Dr Misztal zastosował również w niektórych swoich analizach metodologie kryminalistyczne do badania tekstów literackich Pynchona, co zauważa prof. dr hab. Buchholtz, chwając oryginalność metodologiczną dr. Misztala jako autora artykułu *Varied modes of detection: a forensic investigation into Thomas Pynchon's "Crying a Lot 49 and Inherent Vice"* (2012), a także artykułu *Beyond the forensic imagination: time and trace in Thomas Pynchon's novels* (2016).

Także prof. dr hab. Wilczyński uznał w swojej recenzji dorobku Habilitanta, że implikacje badań „prowadzonych niejako na marginesie psychologii sięgają daleko poza jednostkowy kontekst rozważań”. Ponadto wszyscy członkowie Komisji z uznaniem wyrazili się na temat stopnia umiędzynarodowienia badań naukowych dr Misztala i jego aktywności w światowej czołówce badaczy twórczości Pynchona.

Dr hab. Paryż podkreślił w swojej recenzji dorobku Habilitanta niezwykłą wagę osobistej współpracy dr. Misztala z literaturoznawcami w USA: „Dr Arkadiusz

Misztal nawiązał stałą współpracę z naukowcami z dwóch amerykańskich ośrodków akademickich: Ohio State University i Loyola Marymount University. Współpraca ta zaowocowała – oprócz wyjazdów badawczych Habilitanta do tych miejsc – różnego rodzaju wydarzeniami akademickimi, od wykładów gościnnych po duże konferencje. Pan dr Misztal współpracuje z wybitnymi zagranicznymi literaturoznawcami, w tym z profesorem Brianem McHalem i profesorem Heinzem Ickstadtem. Z nawiązką spełnia wymóg Uniwersytetu Gdańskiego wobec kandydatów do stopnia naukowego doktora habilitowanego dotyczący istotnej aktywności naukowej na innych uniwersytetach.”

Wszyscy członkowie Komisji zgodnie uznali, że dorobek naukowy dr. Arkadiusza Misztala jest wybitny i Habilitant jest całkowicie samodzielnym badaczem literatury i kultury amerykańskiej na skalę międzynarodową.

4. Ocena aktywności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej:

Dydaktyka

Członkowie Komisji zarówno w opiniach wyrażonych w recenzjach, jak i w swoich wypowiedziach podczas obrad Komisji, uznali, że Habilitant ma także poważny dorobek organizacyjny, administracyjny i dydaktyczny. Jako koordynator wydziałowy pan dr Misztal przygotowywał i wdrażał w latach 2011-2015 programy nauczania o profilu amerykańskim w Instytucie Anglistyki i Amerykanistyki UG). Przez ponad rok pełnił funkcję dyrektora ds. studenckich w tym Instytucie, zaś od 2018 r. kieruje Zakładem Amerykanistyki. Prowadzi seminaria licencjackie i magisterskie, zajęcia specjalizacyjne, wykłady i ćwiczenia z literatury oraz kultury amerykańskiej. Także w dydaktyce zajmuje się teoriami literatury. Można zatem stwierdzić, że zainteresowania badawcze Habilitanta pokrywają się z zakresem jego działalności dydaktycznej. Osiągnięcia dydaktyczne Habilitanta obejmują wypromowanie 45 licencjatów i 30 magistrów, co dowodzi aktywności w kształtowaniu postaw badawczych wśród studentów. Obecnie sprawuje funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim.

Działalność organizacyjna i popularyzatorska:

Habilitant należy do jednej polskiej i dwóch zagranicznych organizacji naukowych. Od 2005 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Studiów Amerykanistycznych, a od 2012 r. działa w International Society for the Study of Time (ISST), w której to organizacji od ok. pięciu lat jest członkiem Zarządu. Od 2016 r. należy też do The

Association for the Study of the Arts of the Present. O osiągnięciach naukowych dr. Misztala świadczy też powołanie go w 2015 r. na członka kolegium naukowego oraz współredaktora działu literatura i kultura czasopisma naukowego „KronoScope: Journal for the Study Time”. Habilitant brał udział w pracach komitetów organizacyjnych kilku konferencji, w tym wydarzeń adresowanych do studentów. Współorganizował też na Uniwersytecie Gdańskim spotkania, seminaria i warsztaty w ramach prowadzenia działalności popularyzatorskiej. Prof. Paryż zauważył w recenzji dorobku Dr. Misztala, że „niewątpliwie największym jego osiągnięciem na tym polu jest jego udział w pracach komitetu organizacyjnego konferencji International Society for the Study of Time w Los Angeles w 2019 r.

5. **Ocena kolokwium habilitacyjnego:**

Wszyscy członkowie Komisji wyrazili swoje uznanie dla przedstawionego przez Habilitanta autoreferatu, a także zadowolenie z jego ustnej odpowiedzi na zadawane pytania i uwagi zawarte w recenzjach oraz na pytania przedstawione w czasie Kolokwium. Podkreślano precyzję i klarowność wypowiedzi, erudycję i interdyscyplinarność Habilitanta, który swobodnie analizował skomplikowaną problematykę twórczości Thomasa Pynchona, odnosząc rozmaite jej aspekty zarówno do tradycji literatury amerykańskiej, jak i do dzieł współcześnie publikujących pisarzy. W podsumowaniu oceny kolokwium, członkowie Komisji podkreślili dojrzałość intelektualną i ogromną kulturę osobistą dr. Arkadiusza Misztala proponując na koniec wyróżnienie rozprawy habilitacyjnej.

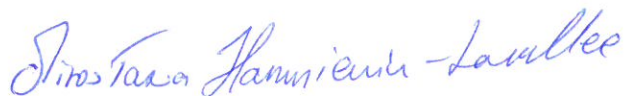
6. **Konkluzje:**

Komisja Habilitacyjna uznała, że osiągnięcia badawcze, dydaktyczne i organizacyjne dr. Arkadiusza Misztala odpowiadają warunkom formalnym i merytorycznym, stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. W końcowej dyskusji przeprowadzonej na posiedzeniu Komisji w dniu 12 maja 2021 r. pozytywna ocena wniosku Habilitanta, wyrażona wcześniej w recenzjach i opiniach, znalazła pełne potwierdzenie i uszczegółowienie.

Po przeprowadzeniu jawnego głosowania, zakończonego wynikiem: 7 głosów „tak”, 0 „nie” oraz 0 „wstrzymujących”, **Komisja podjęła Uchwałę wyrażającą**

pozytywną opinię w sprawie wniosku dr. Arkadiuszowi Misztalowi o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo i rekomendującą wyróżnienie monografii przedstawionej jako najważniejsze osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym.

Podpisy

Przewodnicząca Komisji

Prof. dr hab. Mirosława Hanusiewicz-Lavallee

Sekretarz Komisji

Dr hab. Mirosława Modrzewska, prof. UG